

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 270 (281)

Olsztyn, piątek 22 listopada 1946 r.

Rok II

USA popierają wniosek radziecki w sprawie ujawnienia stanu sił zbrojnych

NOWY JORK, 22.11. PAP. W czwartek wieczorem komisja polityczna Generalnego Zgromadzenia ONZ kontynuowała obrady nad wnioskiem radzieckim o ujawnienie liczby wojsk, stacjonowanych w obcych krajach.

Głos zabrał przedstawiciel Chin, Wellington Koo, wypowiadając się zarówno za wnioskiem radzieckim, jak i za uzupełnieniem amerykańskim, zgodnie z którym należy również ujawnić wewnętrzne siły zbrojne.

Przedstawiciel Polski, Józef Winiewicz, poparł wniosek radziecki, stwierdzając, iż wniosek ten z natury rzeczy zgodny jest z zasadami, na których oparto Kartę Narodów Zjednoczonych. Tajność, otaczająca te sprawy, jest szkodliwa, natomiast ogłoszenie odpowiednich danych przyczyni się do stabilizacji bezpieczeństwa.

Za wnioskiem radzieckim wypowiedział się również delegat Egiptu.

Przedstawiciel Panamy oświadczył, że Stany Zjednoczone opuściły już szereg baz wokół kanału Panamskiego i pozostały wprawdzie jeszcze w niektórych bazach, ale nie wywierają na Panamę żadnej presji. Delegat Brazylii zapewnił, że Amerykanie ewakuowali bazy w Brazylii.

Po min. Molotowie zabrał głos przedstawiciel Stanów Zjednoczonych senator Connally, który dowodził, że wojska Stanów Zjednoczonych znajdują się na terenie innych państw, w celu zapewnienia światu pokoju. Siły amerykańskich wojsk poza granicami Stanów Zjednoczonych określił Connally na 800 tysięcy żołnierzy.

Stany Zjednoczone gotowe są udzielić żądanych informacji, pragnął jednak, aby informacje te dotyczyły ogólnego stanu sił

zbrojnych, przebywających w kraju i za granicą. Connally wyraził pogląd, że szybkie opracowanie traktatów pokojowych dla państw nieprzyjacielskich i ich satelitów uczyniłoby zbytecznym dalsze utrzymywanie wojsk sojuszniczych na tych terenach.

Następnym mówcą był przedstawiciel Wielkiej Brytanii sir Alexander Cadogan, który oświadczył, że nie jest w stanie określić stanowiska rządu brytyjskiego wobec propozycji radzieckiej.

NAPAD BANDYTÓW NA PCH DLA ZASILENIA KAS PSL

WARSZAWA, 22.11. PAP. W nocy z dn. 2 na 3 listopada banda, w sile 15 osób, napadła na Państwową Centralę Handlową w Klimontowie pow. sandomierskiego.

Jak wykazało dochodzenie, bojówka otrzymała polecenie obrabowania PCH dla zasilenia kas PSL-u na cele agitacji przed wyborczej.

FUNKCJONARIUSZE BEZP. PUBL. ODZNACZENI

WARSZAWA, 22.11. PAP. — Prezydium KRN uchwaliło, na wniosek Min. Bezpieczeństwa Publicznego, odznaczyć za zasługi, położone w wykryciu nielegalnego transportu zabytków historycznych dzieł sztuki ze zbiorów hr. Potockich 16 funkcjonariuszy Bezpieczeństwa Publicznego.

Traktat pokojowy z Niemcami

w styczniu lub lutym roku przyszłego

NOWY JORK, 22.11. PAP. Wstępne rozmowy ministrów spraw zagranicznych 4 mocarstw nad projektem traktatu pokojowego z Niemcami, które rozpoczną się w Nowym Jorku po zakończeniu obrad nad traktatami z b. satelitami państw osi, ograniczą się do opracowania procedury obrad nad projektem traktatu, oraz ustalenia wszystkich spraw, które będą przedmiotem obrad.

Po ustaleniu tych spraw Rada ministrów spraw zagranicznych zamknie swe obrady, które zostaną wznowione po zebraniu całego potrzebnego materiału, co powinno zająć kilka tygodni. Jako termin właściwych obrad przewiduje się koniec stycznia albo luty przyszłego roku.

Czterej ministrowie są zgodni co do te-

go, by obrady odbyły się w jednej ze stolic zachodniej Europy. Bierzcie się pod uwagę Londyn, Paryż i Brukselę.

Podczas obrad w Nowym Jorku zostanie rozstrzygnięta sprawa żądań państw sąsiadujących z Niemcami, dopuszczenia ich do obrad. Żądania takie złożyła Polska, Czechosłowacja, Belgia, Holandia i Luksemburg. Według wiadomości, pochodzących z kół, zbliżonych do Bevina, należy oczekiwać, że Wielka Brytania wystąpi z wnioskiem o dopuszczenie do obrad również brytyjskich dominiów.

Brak dotychczas jakiegokolwiek informacji, w jakiej formie dopuszczone do obrad państwa będą brały w nich udział.

BENESZ O SPRAWIE NIEMIECKIEJ

PRAGA, 22.11. PAP. Prezydent republiki czechosłowackiej, dr. Benesz, udzielił wywiadu, w którym m. in. oświadczył, iż dla Czechosłowacji istnieje tylko jeden problem zachodni. Są nim Niemcy, wobec których Czechosłowacja zajmuje stanowisko pełne nieufności.

Zajęcie takiego stanowiska nie może dziwić nikogo, kto przeżył rok 1938 i widział, jak Niemcy postępowali z Czechami. To też Czechosłowacja domagać się będzie na konferencji w sprawie traktatu pokojowego dla Niemiec całkowitego ich rozbrojenia.

ROKOWANIA JUGOSŁOWIAŃSKO-WŁOSKIE

NOWY JORK, 22.11. PAP. Jak wynika z oświadczenia, wspólnie wydanego przez przedstawicieli Jugosławii i Włoch, inicjatywa włoska wobec delegacji jugosłowiańskiej w Nowym Jorku wszechcześnie pośrednich rokowań między obu krajami na temat spornych punktów traktatu, została przychylnie przyjęta przez delegatów Jugosławii.

DALSZE WALKI W GRECJI

PARYŻ, 22.11. (PAP). — Według doniesień agencji France Presse z Aten, trwają zacieśnione walki w okolicach góry Tsenas. Wczoraj lotnictwo siedmiokrotnie ostrzeliwało z karabinów maszynowych obóz powstańców na grzbiecie tej góry.

ROZBITKOWIE W ALPACH OTRZYMAŁI JUŻ PIERWSZĄ POMOC

RZYM, 22.11. PAP. Według otrzymanych w Mediolanie wiadomości, rozbitkom samolotu amerykańskiego, którzy znajdują się na szczytach Alp, na granicy francusko-włoskiej, zdołano zrzuć na spadochronach żywność i pomoc sanitarną.

Samolot nie był w stanie spuścić się nisko nad lodowcem, na którym leży rozbity samolot, wobec niepomysłnych warunków atmosferycznych i ograniczonej przestrzeni. Jednakże lotnicy byli w stanie stwierdzić, że samolot jest zupełnie rozbity, ale ofiary katastrofy nadawały sygnały świetlne.

Drugi proces w Norymberdze 23 lekarzy niemieckich na ławie oskarżonych

NORYMBERGA, 22.11. (PAP). — Obszerna sala posiedzeń Międzynarodowego Trybunału Wojennego, zamknięta od dnia 1 października, przybrała w dniu wczorajszym podobny wygląd jak podczas procesu głównych zbrodniarzy wojennych.

Na godzinę przed otwarciem rozprawy 23-ch lekarzy niemieckich, oskarżonych o dokonywanie nieludzkich doświadczeń na więźniach obozów koncentracyjnych, zajęło miejsca na tej samej ławie, na której zasiadali niedługo Goering i inni oskarżeni przywódcy trzeciej Rzeszy.

Na miejscu, zarezerwowanym przez szereg miesięcy dla Goeringa, znajduje się obecnie Karl Brandt, „Gruppenführer“ SS, lekarz osobisty Adolfa Hitlera. Zwraca też uwagę obecność dra Wolframa Sieversa, który kierował oświadczeniami najokrutniejszymi doświadczeniami w Dachau oraz Herty Oberhauser, która pełniła funkcje „lekarzki“ w Ravensbrück.

Oskarżeniem kieruje gen. Taylor, prokurator generalny USA w Norymberdze. Obrona składa się głównie z tych samych adwokatów, którzy bronili oskarżonych z pierwszego procesu norymberskiego. Wśród publiczności, poza prasą, znajduje się szereg wybitnych przedstawicieli władz amerykańskich i alianckich i około 50 Niemców.

Akt oskarżenia stwierdza, że oskarżeni ponieśli z premedytacją szereg mordów i innych nieludzkich czynów. Je-

den z eksperymentów, przeprowadzanych w obozach koncentracyjnych polegał na zanurzeniu więźniów na trzy godziny w lodowatą zimną wodzie. W innych wypadkach więźniów duszono, usuwano im mięśnie, sterylizowano i t. d.

10 oskarżonych, wśród nich Karl Brandt i Sievers należą do organizacji SS, uznanej za zbrodniczą przez Międzynarodowy Trybunał Wojenny.

400 tysięcy górników strajkuje w St. Zjednoczonych

NOWY JORK, 22.11. PAP. Według doniesień radia amerykańskiego, już od północy zastrajkowało 400.000 górników w kopalniach węgla.

Wkrótce po godz. 5-ej zaczęły napływać komunikaty o rozpoczęciu się strajku ze wszystkich „stanów węglowych“ USA.

O zupełnym wstrzymaniu pracy donie-

siono m. in. z najważniejszych, jeśli chodzi o liczbę zatrudnionych w kopalniach węgla — stanów zachodniej Wirginii (102 tys. górników), Pensylwanii (100 tys.), Ohio, Illinois, Maryland.

Amerykańskie sfery rządowe obawiają się w związku ze strajkiem węglowym groźnego kryzysu transportowego.

Zwycięstwo bloku demokratycznego w wyborach rumuńskich

BUKARESZT, 22.11. PAP. Wczoraj, w późnych godzinach wieczornych, podano do wiadomości, że na 414 członków Zgromadzenia Narodowego ustalono już nazwiska 400 wybranych, w tej liczbie 348 członków Demokratycznego Bloku oraz 72 członków partii opozycyjnych.

Bojówki faszystowskie usiłowały w niektórych okolicach zakłócić akt wyborczy. Zorganizowały one napady na lokale wyborcze, celem zabrania urn. Policja przywróciła wszędzie bez zwłoki porządek. Liczba ofiar napadów faszystowskich wynosi 6.

Frekwencja wyborcza objęła 90 proc. uprawnionych do głosowania. Prasa rumuńska przypomina, że podczas wyborów w okresie przedwojennym frekwencja wyborcza wahała się od 55 do 60 proc.

PARYŻ, 22.11. PAP. Liczni korespondenci prasy zagranicznej, przybyli do Bukaresztu dla obserwacji przebiegu wyborów, stwierdzili, że władze rumuńskie udzieliły im wszelkich ułatwień przy wykonywaniu misji dziennikarskiej, że wyborcy mogli swobodnie spełnić swój obowiązek i że tajemnica głosowania była zapewniona.

Nowe prowokacje greckie pod adresem Jugosławii

BELGRAD, 22.11. PAP. Oficjalna agencja jugosłowiańska Tanjug opublikowała w czwartek następujący komunikat: „Rozpowszechniane przez rząd grecki oszczerstwa przeciwko Jugosławii przyjmują takie formy, że zagrażają kontynuowaniu jakichkolwiek stosunków dyplomatycznych między obu krajami.

Jugosławia ostrzegala już Grecję o tym i nawet wycofała swego przedstawiciela dyplomatycznego, pozostawiając jedynie charge d'affaires. Obecnie może okazać się trudnym nawet jego pozostawienie w Atenach.

W odpowiedzi na oficjalne oświadczenie greckie, które złożył komendant 3 armii, walczącej obecnie przeciwko partyzantom, gen. Ventiris, agencja stwierdza, że „nie jest prawdą, jakoby partyzanci greccy otrzymywali broń z zagranicy i mieli dowództwo“.

Prawdą jest, — podkreśla „Tanjug“, — że monarchiści greccy ustanowili panowanie terroru nad ludnością Macedonii, która w końcu straciła cierpliwość i uciekła w góry w celu utworzenia prawdziwego ruchu wyzwolenczego“.

S. P. RED. WITOLD WOLFF ODZNACZONY POŚMIERTNIE

WARSZAWA, 22.11. (PAP). — Wczoraj odbył się pogrzeb s. p. redaktora Witolda Wolffa, długoletniego współpracownika szeregu pism przed wojną, a po odzyskaniu niepodległości b. kierownika redakcji nocnej „Życia Warszawy“, ostatnio zaś zastępcy naczel. red. „Ekspressu Wieczornego“.

Nad otwartą mogiłą pierwszy wygłosił przemówienie prezes Zarządu Głównego Zw. Zaw. Dziennikarzy R. P. prof. Wąsowski, który składając hołd pamięci zmarłego oświadczył, iż jest upoważniony przez KRN do pośmiertnego odznaczenia s. p. Witolda Wolffa Orderem Odrodzenia Polski.

TSALDARIS PRZEPRASZA OPOZYCJĘ

LONDYN, 22.11. PAP. Agencja Reutersa donosi z Aten, że po wznowieniu obrad parlamentu greckiego wskutek opuszczenia sali przez opozycję na znak protestu przeciwko zarzutowi Tsaldarisa, że stosuje ona antynarodową politykę w sprawie Macedonii, Tsaldaris złożył oficjalne przeprosiny.

relacja wst. 300 - WNY

Postulaty gospodarcze

Wojew. Zjazdu Zw. Samopomocy Chłopskiej w Olsztynie

Przed zakończeniem obrad Woj. Zjazdu Związku Sam. Chł. w Olsztynie ob. Majewski odczytał opracowane przez Komisję Wnioskową postulaty Zjazdu, ujęte w formie rezolucji, które następnie przyjęte zostały przez aklamację.

Wnioski te podajemy poniżej w streszczeniu:

1. Wobec niedostatecznych wyników dotychczasowych metod walki z gryzoniami — zastosować szczepionkę tyfusu mysiego.

2. Powiększyć conajmniej czterokrotnie kredyty na odbudowę wsi.

3. Wystąpić niezwłocznie do odpowiednich czynników o przekazanie Zw. Sam. Chł. do rozdziału między członków tej organizacji znajdujących się w lasach znacznych ilości drzewa opałowego i zwalut posuszowego, który ulega gniciu.

4. Przystąpić niezwłocznie do organizacji dostaw zbóż, tudzież okopowych i nawozów sztucznych na akcję wiosenną, tak, aby przynajmniej na tydzień przed rozpoczęciem siewów znalazły się u rolników.

4. Dopuścić przemiał niskoprocentowy, a to celem uzyskania otrąb na paszę dla bydła.

6. Zapewnić bydłu należyta opiekę weterynaryjną.

7. Zwiększyć dostawy bydła, trzody chlewnej i owiec oraz kredyty hodowlane w naturze do 2 mil. zł. kwartalnie na powiat.

8. Ponieważ akcja M 50 nie spełniła swego zadania, bowiem większość towarów można nabyć na wolnym rynku wg. niz-

szych cen — przeprowadzić rewizję cen i powiększyć przydziały.

9. Poza kartkami żywnościowymi zapewnić rolnikom karty odzieżowe, gdyż chodzą obdarcy i bosi.

10. Przystąpić niezwłocznie do wykonania planu Zw. Sam. Chł. odnośnie elektryfikacji wsi i ustalić taryfę 2,50 zł za 1 kw.

11. Uzyskać pomoc finansową Rządu na szkolenie brakujących sił pielęgniarско-akuszerzyńskich, świetlicowo - bibliotekarskich, w zakresie księgowości i kierownictwa spółdzielczo - organizacyjnego.

12. Przejść niezwłocznie Izbę Rolniczą, Biura Rolne i stacje PPT i MR.

13. Uzyskać większe kredyty na finansowanie Spółdzielni Sam. Chł., prolongować termin ich płatności i obniżyć stopę proc. do 3 proc. Wpłynąć na Zw. Rewiz., aby ułatwiać pracę tym spółdzielniom i nie pozwalał na zakładanie w gminach innych spółdzielni.

14. Wpłynąć na czynniki administracyjne, aby stosowały się do dekretu o przekazywaniu młynów Zw. Sam. Chł.

15. Zrewidować stosunek Państw. Punktów Skupu lnu i rzepaku do plantatorów, gdyż obecne warunki skupu zniechęcają ich do pracy i narażają na straty materialne.

16. Odroczyć na 1 rok spłatę pierwszych rat pożyczek P.B.R.

17. Zakupić i rozprowadzić między członkami Zw. Sam. Chł. plugi, stojące nieprodukcyjnie setkami na stacjach PPT i MR w Warszawie, Łodzi i Gdańsku.

18. Celem ściągnięcia większej masy chłopów do Zw. Sam. Chł. wyjednać u

odpowiednich czynników, aby we wszystkich przydziałach w pierwszym rzędzie uwzględniano członków S. Chł., a później rolników nie przeszypanych.

19. Podnieść pobory kierowników biur, instruktorów organizacyjnych i gospodarczych Sam. Chł. do 5000 zł oraz wyjednać dotacje dla sekretarzy kół gminnych w wysokości 3000 zł miesięcznie.

20. Anulować podatek gruntowy za rok 1945. (1)

DEPESE

Zjazdu Zw. Sam. Chłopskiej w Olsztynie Na Wojew. Zjeździe delegatów Zw. Samopomocy Chłopskiej w Olsztynie uchwalono wysłać szereg depesz do dostojników państwowych. Wczoraj zamieściliśmy depeszę do Prezydenta B. Bieruta, dziś zamieszczamy depesze do Premiera ob. Osóbki Morawskiego oraz do Wicepremiera i ministra Ziemi Odzyskanych ob. Gomułki-Wiesława.

DO OB. OSÓBKI - MORAWSKIEGO PREMIERA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

„Delegaci II-go Wojew. Zjazdu Zw. Sam. Chł. w Olsztynie sła Ci, Obywatelu Premierze, wyrazy zrozumienia i pełnej solidarności dla pracy Twojej i całego Rządu pod Twym kierownictwem.

Nie poto przejęło się morze krwi polskiej, aby prawa nasze do polskich Ziemi Odzyskanych zakwestionował Churchill, Bevin, lub ktokolwiek inny.

Zapewniamy Ci, Obywatelu Premierze, że damy wszelki wysiłek pracy przy odbudowie naszej Ojczyzny, a gdyby zaszła potrzeba, porzucimy plugi i weźmiemy do rąk karabiny.

Ziemię Odzyskaną są polskie i bronie będziemy je do ostatniego tchu”.

DO OB. GOMUŁKI - WIEŚLAWA MINISTRA ZIEMI ODZYSKANYCH

„Delegaci II-go Wojew. Zjazdu Zw. Sam. Chł. w Olsztynie przesyłają Ci, Obywatelu Ministrze, wyrazy głębokiej wdzięczności i uznania za pracę dla Ziemi Odzyskanych i troskę o nie.

Dolożymy starań, wysiłków i pracy, by ziemię tę jak najrychlej zakwitły dobrobytem i stworzyły harmonijną całość gospodarczą z Macierzą, do której wrócili po wiekach niewoli”.

Przegląd prasy

MOBILIZACJA

Ziemię Odzyskaną, ra których chłop i robotnik polski budują nowe życie, wymagają od całego narodu wiele ofiar i wysiłku. Szybkie podźwignięcie gospodarcze i kulturalne tych ziem przyczyni się do głębszego utrwalenia naszych praw do tej polaci kraju w oczach całego świata. Taki jest sens Daniny Narodowej. „Głos Ludu” pisze:

„Robotnik i pracownik umysłowy wie, że biorąc udział w ogólnonarodowym wysiłku zagospodarowania Ziemi Odzyskanych, buduje on nie tylko silną, niepodległą Polskę Ludową, lecz również własną, lepszą przyszłość. Wie on, że zakłady prze myslowe Ziemi Odzyskanych, skoro będą pracowały pełną parą — staną się źródłem dobr konsumcyjnych dla szerokich mas ludowych Polski.

Wie on, że rolnictwo Ziemi Odzyskanych, raz zestawione na nogi po wojennych zniszczeniach, zapewni samowystarczalność żywnościową Polski, da obfitość chleba, mięsa, tłuszczów dla wszystkich ludzi pracy w Polsce.

Polski świat prac' wypelni swój obowiązek wobec państwa także i tym razem. Polski świat — czy wpłaci przypadającą nań część Daniny Narodowej bez reszty, wpłaci z nadwyżką.

Ale polski świat pracy przypilnuje także, aby tę Daninę wpłacił bez reszty inni, którzy mniej dotąd od niego ponosili ofiar na rzecz państwa”.

WIZYTA POLSKICH DELEGATÓW U MINISTRA BEVINA

NOWY JORK, 22.11 (PAP). — Minister spraw zagranicznych Rzymowski, i członek delegacji polskiej na Generalnym Zromadzeniu radca Winiewicz, złożyli wizytę brytyjskiemu ministrowi Bevinowi.

Wizyta ministra Rzymowskiego i radcy Winiewicza pozostawała w związku z notą rządu polskiego, skierowaną do członków Rady w sprawie dopuszczenia Polski do obrad nad projektem traktatu z Niemcami.

W ROCZNICĘ ŚMIERCI KOŚCIUSZKI

BERN, 22.11 (PAP). — W rocznicę śmierci Kościuszki odbyła się w Solurze uroczystość żałobna.

W uroczystości wzięli udział urzędnicy placówek polskich w Szwajcarii z postem R. P. Jerzym Putramentem na czele, liczni członkowie tutejszej Polonii, przedstawiciele organizacji polskich oraz szereg gości szwajcarskich.

NA WYSPIE ŚW. HELENY POJADĄ SS-mani

LONDYN, 22.11 (ZAP). — Rząd brytyjski ma w najbliższej przyszłości zdecydować, czy 10.000 SS-manów i 700 kobiet służby żeńskiej SS, internowanych dotąd w obozach koncentracyjnych strefy brytyjskiej, nad którymi ciąży podejrzenie co do popełnienia zbrodni wojennych, zostanie zesłanych na jedną z wysp Imperium Brytyjskiego.

Na miejsce zesłania upatrzono rzekomo wyspę św. Heleny na której Napoleon przebywał od roku 1815—1821.

BUŁGARSKIE ZW. ZAWODOWE APELUJĄ

SOFIA, 22.11 (PAP). — Komitet wykonawczy bułgarskich związków zawodowych wystosował do Rady ministrów spraw zagranicznych pismo, w którym stwierdził, że cały naród bułgarski odczuł by jako wielką niesprawiedliwość historyczną żądanie spłaty reparacji znacznie przekraczających jego siły, a także oderwanie części terytorium bułgarskiego.

W imię sprawiedliwości i w celu uchronienia kraju przed klęską społeczną żądania greckie powinny być odrzucone.

INWALIDZI W NIEMCZACH

BERLIN, 22.11 (ZAP). — Liczba inwalidów w Niemczech jest 4-krotnie większa niż to było po pierwszej wojnie światowej. W samym tylko Berlinie przebywa 25 tys. inwalidów, którzy w 166 zakładach ortopedycznych przebywają pod opieką 52 lekarzy fachowców.

PALENIE OPIUM WZBRONIONE W INDIACH BRYTYJSKICH

LONDYN, 22.11. PAP. Radio „New Delhi” komunikuje, że rząd indyjski, w porozumieniu z rządami prowincjonalnymi, postanowił wydać zakaz palenia opium.

Opium będzie odąd jedynie wydawane na recepty lekarskie.

LIBERALOWIE PRZECIWKO SŁUŻBIE WOJSKOWEJ W ANGLII

LONDYN, 22.11. PAP. Komitet wykonawczy partii liberalnej uchwalił rezolucję przeciwko wprowadzaniu obowiązku służby wojskowej w W. Brytanii.

Propaganda polityczna z ambony Dziś zapadnie wyrok w procesie ks. Jarkiewicza

WARSZAWA, 22.11 (PAP). — Po zamknięciu przewodu w procesie ks. Jarkiewicza, zabrał głos prokurator. Prokurator podnosi, że wszyscy współoskarżeni wskazywali na ks. Jarkiewicza, jako na inspirowa ich działalnością. Kapłan, którego usta miały nawoływać do miłości bliźniego, stał się siewcą nienawiści i wykorzystywał ambonę dla propagandy politycznej. Wzywał do niedawania kontyngentów i podżegał do likwidowania członków partii politycznych. Osk. ks. Jarkiewicz podważał i burzył porządek prawny.

Mówca analizując wszystkie zarzuty, stawiane osk. ks. Jarkiewiczowi przez akt oskarżenia i konfrontując je z danymi przewodu sądowego, wskazuje w konkluzji na wyjątkowe napięcie złej woli oskarżonego, wnosząc o najsurowszy ustawowy wymiar kary dla ks. Jarkiewicza.

W ostatnim słowie ks. Jarkiewicz, powołując się na fakty świadczące o jego charytatywnej działalności, kategorycznie

zaprzecza, jakoby nawoływał do przelewania krwi bratniej. Przyznaje, iż lekko myślnie przechowywał rewolwer, tłumaczy to jednak „rozstrojem nerwów”. Oświadczając, że nigdy nie występował przeciwko Rządowi Jedności Narodowej, jak również nie pozwoliłby na tego rodzaju wystąpienia ze strony innych osób w jego obecności.

Sprawy, których nie wolno poruszać partiom i prasie niemieckiej

BERLIN, 22.11 (PAP). — Komisja kontrolna nacjonalistycznej Rady Kontroli w Berlinie opublikowała rozporządzenie, w którym podała wykaz spraw, jakich nie wolno poruszać członkom partii i prasie niemieckiej. Rozporządzenie stwierdza, że członkowie partii oraz prasa muszą unikać wszelkich deklaracji i publikowania

lub przedrukowywania artykułów, które:

a) służą rozpowszechnianiu nacjonalistycznych, pangermanistycznych, militarystycznych, faszystowskich lub antydemokratycznych idei,

b) rozpowszechniają pogłoski, które mają na celu zakłócenie jednności wśród aliantów, albo które wywołują nieufność lub wroga postawę narodu niemieckiego w stosunku do któregośkolwiek z mocarstw okupacyjnych,

c) zawierają krytykę skierowaną przeciwko decyzjom Rady Kontroli,

d) nakłaniają Niemców do wystąpień przeciwko demokratycznym zarządzeniom, zastosowanym przez dowódców wojskowych w ich strefach.

Zezwala natomiast niemieckim stronom niwtom i prasie na dyskusję o niemieckich zagadnieniach politycznych, komentarze w sprawie polityki mocarstw okupacyjnych w Niemczech oraz publikowanie faktów i wydarzeń zagranicznych, łączące z informacyjnymi artykułami prasy innych państw.

Publiczność na sali sądowej zrewidowana Proces generałów niemieckich w Rzymie

RZYM, 22.11 (PAP). — Na posiedzeniu Trybunału, który rozpatruje sprawę dwóch generałów niemieckich odpowiedzialnych za masakrę w grotach Argeatyńskich, zeznawał jako świadek komendant niemieckiej policji bezpieczeństwa Kappler, który usiłował usprawiedliwić swój udział w tej zbrodni.

Stwierdził on, że nie otrzymał rozkazu egzekucji na piśmie lecz tylko telefonem co go jednakże nie zdziwiło, gdyż także telefoniczne rozkazy były na porządku dziennym.

Gdy miał następnie stanąć przed sądem dalszy świadek „Sturmfuhrer” Wilhelm Kofler, prokurator oświadczył, że świadek ten nie może się stawić, gdyż uciekł właśnie z obozu jeńców wojennych. Z ko-

lei zeznawał „Unterstormfuhrer” Gunther Amonn, który po przyłapaniu go na szeregu sprzeczności, nagle zemdlął i został wyniesiony z sali.

Dalszy ciąg procesu we środę. Podczas rozprawy publiczność głośno demonstrowała swe oburzenie przeciwko mordercom. Na sali znajdowało się wielu krewnych 335 ofiar masakry. Przed wpuszczeniem publiczności na salę sądową, dokonano ścisłej rewizji, odbierając nawet szczyry i nożycki.

Tajemnica statku hiszpańskiego znalezionego u wybrzeży portugalskich

LONDYN, 22.11 (PAP). — Agencja Reutera donosi z Lizbony, że u wybrzeży portugalskich znaleziono statek hiszpański „Luiza” opuszczony przez załogę.

Statek ten został przyholowany do portu w Lizbonie.

Tajemnica otaczająca statek nie została dotąd wyjaśniona.

Rzekomo widziano, że statek nadał sy-

gnali „bunt na okręcie”. „Wszyscy do szalup”.

Policja, która objęła obecnie pieczę nad statkiem, znalazła na nim wiele broni, nawet karabiny maszynowe. Broń była ukryta pod ładunkiem soli.

Załoga łodzi portugalskiej, która przybiła do opuszczonego okrętu, twierdzi, że nieporządek na statku świadczy o tym, że toczyła się tam walka.

Szabla Kilińskiego odnaleziona

Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa w Warszawie odnalazł w piekarni na Powązkach szablę z pomnika Kilińskiego w Warszawie na Placu Krasieńskich.

Jak wiadomo, pomnik Kilińskiego został przez Niemców zabrany z Placu Krasieńskich i porzucony w Warszawie przed

Muzeum Narodowym. Pomnik Kilińskiego został uszkodzony i szablę, którą Kiliński trzymał w ręku zagubiono.

Szablę Kilińskiego zostanie w uroczysty sposób przekazana Prezydentem Słotecznej Rady Narodowej.

OBLIGACJE PPOK

Urząd Długów Państwa przystąpił do wydawania obligacji Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju.

Już w najbliższym czasie wszyscy subskrybenci PPOK otrzymają obligacje.

KONGRES WE WROCŁAWIU

W dniu 2 grudnia rb. we Wrocławiu otwarto zostanie Kongres Delegatów Komisji Obywatelskich Daniny Narodowej.

W Kongresie weźmie udział Prezydent KRN ob. Bolesław Bierut, Premier ob. Edward Osóbka - Morawski i członkowie Rządu.

Najpóźniej do dnia 28 bm. wszystkie komisje dokonają wyboru delegatów na Kongres.

Spotkaliście nas kwiatami i chlebem...

Jak pracuje olsztyński oddział PUR-u

Z TEATRU IM. ST. JARACZA
Jak się dowiadujemy, kolegium Zarządu Miejskiego na swym ostatnim posiedzeniu postanowiło, dyrektora administracyjnego Miejskiego Teatru im. Stefana Jaracza, ob. Stanisława Wołkiewicza, zastąpić komisarycznym dyrektorem ob. Siefanem Nafalskim, dotychczasowym prezesem T-wa Teatru Młodzież.

POSIEDZENIE MAZ. WRN.
Na 10 posiedzeniu plenarnym Maz. WRN, w związku z wyborem, odbędzie się w dniu 23 bm. o godzinie 12-tej.

Dnia 29 bm. o godz. 10 odbędzie się plenarne posiedzenie Maz. WRN z następującym porządkiem dziennym:
1) Sprawę... 2) Odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia, 3) Sprawozdanie z działalności Prezydium M WRN, 4) Sprawozdanie z działalności Komisji, 5) Sprawozdanie ob. wojewody olsztyńskiego, 6) Wolne wnioski.

KONCERT M. WOROTYŃSKIEGO
W dniu 29 bm. o godz. 19 w auli gimnazjum im. Mickiewicza odbędzie się koncert b. artysty teatrów moskiewskich Mieczysława Worotyńskiego (bas).
Przedsprzedaż biletów w sklepie komisowym przy ul. 1-go Maja (róg ul. Zwycięstwa) oraz w zakładzie fotograficznym „Ars” ul. Dworcowa.

Program koncertu podamy w najbliższych dniach.

Dzisiaj wieczorem

TEATR IM. ST. JARACZA
O godz. 19.30 „Podwójna buchalteria”.
KINO „POLONIA”
Film prod. rad. „Daleka droga”. Początek seansów o godz. 16, 18 i 20.

KINO „MAZUR”
Film prod. amerykański „Wielki walec”. Początek seansów o godz. 15, 17 i 19.

Z końcem miesiąca ruszą trolleybusy

Jak ochronić piękne wozy przed katastrofami samochodowymi

Prace przy uruchomieniu „trajłusiów” olsztyńskich, jak pieszczołliwie nazywają je niektórzy olsztyńscy warszawczycy, są daleko zaawansowane. Cztery wozy już są gotowe i pięknym wygięciem kuszą do zapoznania się z nimi bliżej — do wypróbowania ich zalet i wygody.

Rozpisanie sieci trolleybusowej jest już ukończona na odcinku od Kolonii Mazurskiej do gmachu głównego urzędu pocztowego, skąd trasa przebiegać będzie dalej ulicą 22 Stycznia i ul. Kościuszki w kierunku dworca głównego.

Robota rażno postępuje naprzód tak, że termin otwarcia pierwszej linii „trajłusiowej” będzie prawdopodobnie dotrzymany. Pisaliśmy o tym w swoim czasie, przewidyując uruchomienie trolleybusów na koniec listopada, wtajemniczeni jednak wymieniali nawet datę 25 bm. Ano, zobaczymy.

W Zarządzie Miejskim toczy się podobno spór o to, czy uruchomić od razu wszystkie trolleybusy — to znaczy 4 wozy, czy na razie tylko 2, jak to zalecają ostrożniejsi.

NARODOWE WYDANIE DZIEŁ MICKIEWICZA

Sprawa narodowego wydania dzieł Adama Mickiewicza stała się nareszcie aktualną, dzięki dekretacji Prezesa Rady Ministrów, który polecił Ministerstwu Skarbu przydzielić dla Ministerstwa Kultury i Sztuki dodatkowe kredyty w wysokości 15.000.000 złotych, przeznaczone w całości na prace edytorskie, związane z wydaniem Mickiewicza.

Wydanie, którego pierwsze cztery tomy ukażą się w niezwykłym jak na nasze stosunki — nakładzie 100.000 egzemplarzy, obejmie 15 dwudziesto-arkuszowych tomów, opracowanych przez najwybitniejszych znawców Mickiewicza we wzorowej szacie typograficznej i na papierze bezdrzewnym.

Cena, dzięki częściowemu sfinansowaniu edycji przez Państwo oraz dzięki temu, że „Czytelnik” podejmuje się wykonać zleconą pracę na warunkach kosztów własnych, będzie wyjątkowo niska.

Ileż nadziei, a może nawet uzasadnionych tęsknot budzi się w każdej „repatrianckiej duszy”, gdy po przybyciu transportu widzi na dworcu informatora, który nosi na ramieniu opaskę z magicznymi literami P.U.R.

W obecnej chwili, gdy zagadnienia repatriacyjne i osiedleńcze zajmują jedno z pierwszych miejsc w hierarchii zadań Państwa — instytucja PUR-u urasta do poziomu jednego z najważniejszych urzędów w wyzwolonej Polsce, a specjalnie na Ziemiach Odzyskanych praca jego ma pierwszorzędne znaczenie i głęboki, twórczy sens.

Powodowani zrozumiałym zainteresowaniem prosimy uprzejmego dyrektora Woj. Oddziału w Olsztynie, ob. J. Ostrowskiego, o chwilę rozmowy, by uzyskać garść informacji o działalności PUR-u.

Dowiadujemy się z tego kompetentnego źródła, że Woj. Oddz. PUR-u posiada szereg wydziałów, z których każdy ma powierzone sobie przeprowadzanie poszczególnych zagadnień. W obecnej chwili z natury rzeczy wysuwają się na plan pierwszy **Dział Osadnictwa, kierowany przez ob. Podowskiego.**

Utworzone zostały w każdym powiecie tak zwane **Komisje Wnioskowe**, które stawiają wnioski o przyznanie prawa własności na nieruchomości ziemskie (rolne

na Ziemiach Odzyskanych. W toku prac władz centralnych jest sprawa utworzenia takich komisji również dla osadnictwa miejskiego.

Tu nasz rozmówca podkreśla konieczność zwrócenia baczniejszej uwagi przez czynniki zainteresowane na należyte zabezpieczenie jeszcze niezajętych budowli przed szabrownikami, którzy — szczególnie zimą — niejednokrotnie rozbiierają i dewastują budynki... poprostu na opał.

Dział Planowania i Statystyki prowadzi ob. H. Szafnagel.

Jak nas informuje dyr. Ostrowski od początku akcji do dn. 1 bm. osiedlono na wsi repatrianckich rodzin 15.321 (osób 59.224), przesiedleńców z województw centralnych rodzin 26.481 (osób 107.830).

W ten sposób obsadzono 37.647 gospodarstw, obejmujących obszar 530.474 ha. Należy zaznaczyć, że te nowo osiedlone gospodarstwa dostały przydział żywego inwentarza z transportów UNRRA, między innymi 7.432 konie, 2.527 krów i 242 świni.

Powstaje uzasadnione pytanie, jaką jest dalsza chłonność wsi w woj. olsztyńskim? Według wypowiedzi przedstawicieli PUR możemy przyjąć jeszcze około 5.600 rodzin uwzględniając oczywiście, konieczność przeprowadzenia niezbędnych remontów w osiedlach.

Jesienne prace w polu zakończone

Województwo wykonało plan akcji siewnej w 102 proc.

Tegoroczna kampania jesienna na roli z powodu mrozów ustała na terenie całego prawie województwa, tak, że można ją uważać w tej chwili za zakończoną.

Wyniki jej możemy podać na podstawie raportów Akcji Siewnej za ostatnią dekadę z 10 powiatów z uwzględnieniem danych za poprzednią dekadę — z pozostałych ośmiu powiatów.

W orce drobni rolnicy osiągnęli 145.190 ha. W tym zaorano końmi 135.240 i traktarami 9.950 ha. W majątkach ziemskich wykonano orkę na obszarze 38.910 ha, w tym udział traktorów wynosi 32.296 ha. Końmi zaorano 6.624 ha.

Łącznie traktorami wykonano orki —

42.236 ha, końmi — 141.864 ha, co wynosi razem 184.100 ha.

Cyfrы te mówią same za siebie. Uderza w nich słabe, zresztą, obserwowane zjawisko słabego udziału traktorów w akcji.

Na obszar, objęty siewbą, składa się w nierównej mierze praca osadników i autochtonów oraz majątków ziemskich.

Pierwsza grupa obsiała żytem — 87.747 ha, pszenicą 5.855 ha, rzepakiem — 612 ha i jęczmieniem — 58 ha — razem 94.272 ha. Uzyskany przez drobnych rolników wynik w stosunku do planu, który przewidywał dla nich 70.000 ha, przewyższa go o 34,7 proc.

W majątkach ziemskich obsiano żytem — 25.407 ha, pszenicą — 2.344 ha, rzepakiem — 541 ha — razem 28.292 ha. Plan przewidywał 50.000 ha, wykonanie wynosi zatem zaledwie 56,6 proc. planu.

Łączny obszar siewów jesiennych na terenie całego województwa wyraża się cyfrą 122.564 ha, co stanowi 102 proc. planu (120.000 ha). Należy przypuszczać, że po uzyskaniu brakujących danych za ostatnią dekadę z 8 powiatów, które raportów nie nadesłały, powyższe cyfry będą wyższe.

Siewy jesiennie, jak już zaznaczyliśmy na wstępie, zostały zakończone. W chwili obecnej zadaniem rolników i administracji rolnej jest zabezpieczyć przyszłe zbiory przed szkodnikami i gryzoniami.

W tym celu KRN wydelegowała na nasz teren specjalną komisję, która w składzie trzech osób bada stosunki w terenie i ma złożyć prezydium KRN raport w terminie do 27 bm. (El)

Zgodnym wysiłkiem władz i społeczeństwa uruchomiono w Iławie pierwsze gimnazjum

W ubiegłym tygodniu w Iławie odbyła się uroczystość otwarcia pierwszego gimnazjum, które będzie się mieścić w gmachu szkół powszechnych, zajmując jedną trzecią budynku. Odpowiednio do ilości zgłoszonych kandydatów uruchomiono na razie tylko I, II i III klasę.

Należy nadmienić, że gimnazjum w Iławie posiada wystarczający personel nauczycielski i widoki na rozwój, gdyż już z początkiem przyszłego roku szkolnego uczelnia przeniesie się do własnego budynku, na którego remont przyznane są duże kredyty.

W przyszłym roku gimnazjum ma otrzymać również bloki mieszkalne na bursy dla uczącej się młodzieży zamiejscowej.

Uroczystość otwarcia gimnazjum poza przedstawicielami władz zgromadziła liczne społeczeństwo, którego staraniom w

dużej mierze należy zawdzięczać uruchomienie tej nowej placówki oświatowej na Ziemiach Odzyskanych.

Zebrańców powitał, jako gospodarz, dyr. Wiśniewski, podkreślając, że mimo trudności, zbiorowym wysiłkiem osiągnięto niewątpliwie wynik, przynoszący słuszną dumę całemu społeczeństwu Iławy.

— Stworzyliśmy gimnazjum z niczego, teraz musimy się na tej nowej placówce utrzymać.

Zabierali głos również ob. starosta Ligocki, burmistrz m. Iławy ob. Grabowski, oraz inspektor szkolny ob. Rychlik.

Odśpiewaniem „Roty” zakończono uroczystość otwarcia gimnazjum w Iławie — potwornie zniszczonym przez wojnę mieście, w którym na ruinach rodzi się nowe życie. (gred)

Nowe placówki pocztowe

W ub. miesiącu znowu dwie wsie, a mianowicie Dywity (pow. Olsztyn) i Dąbrowa k/Pasłęka uzyskały łączność ze światem, dzięki uruchomieniu w tych miejscowościach agencji pocztowo-telekomunikacyjnych.

Stan placówek poczt.-telekom. w okręgu Dyrekcji Olsztyńskiej na dzień 31. X.

br. wyrażał się liczbą 206, z czego na województwo olsztyńskie przysłała 91.

Obecnie sieć pocztowa jest już niemal dostosowana do zagęszczenia ludności. Powstawanie dalszych urzędów, względnie agencji pocztowo-telekomunikacyjnych uzależnione jest od zaludnienia województwa.

Niemniej ciekawy obraz daje nam osadnictwo miejskie. W tym samym czasie, czyli od początku akcji osadnictwa do dn. 1 bm. osadzono w naszych miastach 18.307 rodzin (54.509 osób) oraz przesiedleńców 22.815 (76.783 osób). Uwzględniając dalszą odbudowę warmińsko-mazurskich miast możemy przyjąć jeszcze z górą 5.000 rodzin.

Jak widzimy ze sprawozdania za październik rb. służba sanitarna PUR, czyli t.zw. **Dział Zdrowia** (dr J. Wojskiewicz) udzieliła na naszym terenie pomocy lekarskiej 2.048 osobom, w tej liczbie 151 osobom chorym zakaźnie. W służbie PUR-u na terenie województwa pracuje 12 lekarzy.

Z kolei interesujemy się **Działem Prawnym** (ob. Sufranowicz). Dział ten w październiku udzielił łącznie 3.100 bezpłatnych porad prawnych. Największym dobrodziejstwem, które dział ten może okazać repatriantom — to umożliwienie osobom, nie posiadającym tzw. opisów pozostawionego mienia, otrzymanie tu odpowiednich dowodów w celu uzyskania majątkowego ekwiwalentu.

Należy zresztą stwierdzić, że niestety nie wszyscy pełnomocnicy rejonowi za granicami Rzeczypospolitej sporządzały opisy mienia z całkowitą dbałością o stronę prawną tych aktów.

Sporo momentów emocjonalnych widzimy w pracy transportowców PUR-u, gdyż z ich czynnościami spotykają się repatrianci od razu po przybyciu transportów do punktów rozdzielczych.

Pracownicy transportu przewożą repatriantów na punkt etapowy z wagonów, oni pomagają załadować się, przy ich pomocy repatriant dociera do miejsca osiedlenia. Kolumna samochodowa (ob. J. Wojteczak) pracuje bez przerwy, gdyż obsługuje prócz repatriantów komisje rozjemcze i wozy w teren przedstawicieli akcji spółdzielczo-parcelacyjnej.

Należy też pamiętać, że nasz teren jest granicznym i stąd wypływa dla PUR-u szereg specjalnych obowiązków w dziedzinie repatriacji. Cały przeto aparat PUR-u jest nastawiony i zaopatrzone w odpowiednie środki na przyjmowanie i transportowanie w wschodu i z zachodu oraz na sygnalizowanie innym placówkom PUR-u, rozrzuconym po całej Polsce, gdy do takiej komórki tego urzędu skierowany zostanie chociażby tylko jeden wagon.

W chwili, gdy opuszczamy gmach Państwowego Urzędu Repatriacyjnego przy ul. Szrejbiera — praca wre.

Przed paru dniami odszedł z Olsztyna transport repatriantów wileńskich Nr 125. Jest chwilowa przerwa, ale nie ma wytchnienia. I nie może być. Wszak zbliża się zima. Trzeba zaopatrzyć wszystkie punkty etapowe w opał, zakupić kartofle, dostarczyć inną żywność, by w kotłach kuchennych PUR-u nie zbrakło skromnego jada.

Wszak trzeba pracować i w ten sposób, by zasużyć na słowa, które na ostatnim z Olsztyna rzucili wileńscy repatrianci:

— Bóg zapłać. Spotkaliście nas kwiatami — i chlebem. J.W.

3 pytania

niedyskretne

DLACZEGO drogowca u zbiegu Jagiellońskiej i Al. Wojska Polskiego informuje, że do Lidzbarka Warm. jest 58 km (nawiasem warto wskazać na rażący błąd ortograficzny), natomiast takiż drogowca w Lidzbarku informuje, że do Olsztyna jest 48 km. Jaka właściwie jest odległość? I czy zależy ona od kierunku jazdy, czy też od długości szosy?

DLACZEGO oświetlenie uliczne w Olsztynie wzmaga się latem, kiedy dzień jest długi, katastrofalnie zaś zanika jesienią w miarę, jak dnia ubywa? I czy nie ma na to rady, aby być w zgodzie z kalendarzem i elementarnymi potrzebami mieszkańców miasta? Ełże, chyba jest rada — poprostu więcej dobrej woli.

DLACZEGO w kinach olsztyńskich dotąd istnieje stan wojenny, jak gdyby nie było już pokoju od półtora roku, polegający na gorszącym zwyczaju wykupywania biletów przez wojskowych bez kolejk. Zwycaj ten jest przyczyną wielu niewątpliwych „nadużyć”, rodzi kłótnie, zatargi, a nawet poważniejsze awantury, które bynajmniej nie wystawiają chlubnego świadectwa Olsztynowi.

Na skalnym Podhalu

Pomimo terroru hitlerowskiego, wspomaganego przez zdrajców z t. zw. „Komitetu Góralskiego”, który stanął ostatnio przed sądem w Zakocimem — większość mieszkańców Podhala nie tylko że nie uległa naciskowi okupanta, ale też wzięła czynny udział w walce zbrojnej z Niemcami w okresie okupacji.

Lista ofiar walki z okupantem na Podhalu jest długa i obejmuje ponad 1.000 osób.

W służbie organizacji podziemnej, która swoją działalność wniosła dosłownie na przelęcz i szczyty Tatry — odznaczyło się wielu spośród młodzieży Podhala jako łączników i kurierów, wśród których nie brakło także kobiet, jak np. narciarska mistrzyni Polski **Helena Marusarzówna**. Schwytała przez gestapo, rozstrzelana została w roku 1940 w Tarnowie. Również wielokrotnie narciarski mistrz Polski **Stanisław Marusarz**, aresztowany w trakcie służby kurierskiej, osadzony został w Krakowie. Na dobę przed rozstrzelaniem ucieka z więzienia i przedostaje się zagranicę.

Podobny los spotyka **Zofię i Marię Marusarzówny** oraz **Jana i Stanisława Kulów**. Funkcje kurierów pełnili ponadto narciarski mistrz Polski **Mieczysław Wnuk**, który poszukiwany przez gestapo przedostaje się zagranicę, wstępuje do armii polskiej we Francji — i **Bronisława Staszela**, która walczyła w szeregach powstańców warszawskich.

Bronisław Czech, najsłabiej znany typ polskiego sportowca, zmarł po 4 latach pobytu w Oświęcimiu w roku 1944.

Takie jest istotne oblicze patriotyczne góralszczyzny i jej rzeczywisty stosunek do Niemców, zapisany śladami krwi na podhalańskich szlakach górskich. Polski walczącej z niemieckim najeźdźcą. (g)

Na ekranie

»Daleka droga« (kino »Polonia«)

Fregata „Witez” odpływała z Kronszadtu w daleką drogę. Młody młodek, Jegorka, po raz pierwszy oglądał morze i bał się. Pod wsią Jegorki morza nie było.

I oto piękna fregata „Witez” miała być dla niego przez długie lata domem i ojczyzną tak, jak i dla rówieśników-rekrutów, jak dla starych wilków morskich, groźnego bosmana (nie „bocmana”, jak błędnie brzmiał napis) i surowych oficerów.

Film radziecki „Daleka droga” należy do złotej serii filmów morskich. Nie ma w nim fałszywego patosu, ani naciąganej brawury awanturnych filmów amerykańskich. Film „Daleka droga” nie jest przygodą. Jest wspaniałą pieśnią ludzi morza, związanych jakąś zawodową solidarnością, wspólnym umiłowaniem groźnego żywiołu i bandery ojczystej.

Uderza prostotą, ciekawie ujętym tematem o podłożu społecznym (oficerowie i marynarze) i psychologicznym (stary bosman i rekruci), budzi najwyższą sympatię u widza, sympatię, nie pozbawioną wzruszeń i serdecznych uśmiechów.

W filmie „Daleka droga” walka z żywiołem jest raczej tłem dla innej walki: o godność człowieka. Stąd też doskonałe zdjęcia morskie (mgła, burza) nie osiagają tego kunsztu, który podziwialiśmy przed wojną w „Bounty” albo „Kapitanie Blood”. Wychodząc z aspektu społecznego film „Daleka droga” zawiera szereg akcentów propagandowych, które nie tylko nie wpływają ujemnie na ostateczną notę, ale odwrotnie, wiążą poszczególne sceny w mocną artystycznie całość.

ROZBITKOWIE BĘDĄ URATOWANI

W porcie w Genewie odbędzie się pokaz nowego wynalazku, który ma umożliwić rozbitkom dawanie sygnałów, widocznych na odległość kilku mil. Wynalazek polega na wykorzystaniu reakcji termicznych pewnych substancji.

Mały aparat znajdujący się przy rozbitku, zaczyna działać natychmiast po zetknięciu się z wodą, powodując zapalenie się świec, dających silne, kolorowe światło.

W Min. Obrony Narodowej zakończyła się konferencja dyrektorów woj. urzędów WF i PW.

W konferencji wzięli udział oprócz dyrektorów 14-tu woj. urzędów WF i PW oraz szefów wydziałów i sekcji PUWF, również przedstawiciele Państwowej Rady WF i PW w osobach przewodniczącego dr. Gilewicza oraz sekretarza gen. Maciukiewicza.

Przedmiotem konferencji była oprócz całokształtu spraw ogólnych (sprawozdań, planów akcji zimowej i t. p.) przede wszystkim sprawa koncepcji powszechnego w. f. oraz wytyczenia dróg dla realizacji tego problemu. W omawianiu spraw powszechnego w. f. wzięli udział wiceamin. gen. Szychalski.

Ustalono, że instruktor dla powszechnego w. f. musi być wyszkolony w sferze zasadniczych działach sportu, a mianowicie: w gimnastyce, w pływaniu, lekkiej atletyce, boksie i piłce ręcznej (dla kobiet zamiast boksu plastyka, tańce narodowe i regionalne).

Te działy sportu, odpowiadające zasadniczym wymogom zdrowia i teźny, nie wymagają większych inwestycji ani kosztów i mogą być już dzisiaj propagowane wszędzie w terenie, miastach i wsiach.

Z tych założeń wychodząc chwilowo zostały pominięte tak popularne działy sportu, jak narciarstwo i piłka nożna. Nie znaczy to bynajmniej, aby dyscypliny te miały być przez czynniki kierujące

Przymus wychowania fizycznego obejmie 5 gałęzi sportu

sportem polskim zaniedbywane. Wprost przeciwnie.

Ostatni dzień obrad wykazał, że całonadchodząca zima będzie wyzyskana dla szkolenia instruktorów narciarstwa, a lasto — instruktorów piłki nożnej i lekkiej atletyki. Jednakże z powodu trudności w uzyskaniu sprzętu (głównie obuwia), nie mogą być niektóre dyscypliny zaliczone, przynajmniej na razie do obowiązku powszechnego w. f.

W ożywionej dyskusji zabrał również głos gen. Szychalski, który podkreślił konieczność oparcia szkolenia kadr instruktorskich o jaknajszerszy udział czynnika społecznego przez organizacje zawodowe i młodzieżowe, jak KCZZ, ZWM, OM TUR, Wici i t. p.

Gen. Szychalski dał wyraz temu prze-

WYJAŚNIENIE

W związku ze wzmianką we wczorajszym numerze „Wiad. Maz.”, dotycząca nie wzięcia udziału w turnieju koszykówki i szczyptorniaka przez kursistów ZWM, kierownik Woj. WF i PW przy ZWM, ob. Henryk Garstka wyjaśnia, że kurs przewodników sportowych ZWM został zakończony w ub. sobotę, wobec czego uczestnicy kursu nie mogli startować w niedzielnym turnieju, jakkolwiek, ze względów propagandowych, podjęli się organizacji tej imprezy. (g)

O JANUSZU KORCZAKU

Komitet Uczczenia Pamięci **Janusza Korczaka** zwraca się z gorącym apelem do ogółu współpracowników, wychowanków i przyjaciół dr. Janusza Korczaka, którzy pragnęliby współpracować z Komitetem, o podanie swoich adresów, przekazywanie posiadanych materiałów o dr. Januszu Korczaku, o domu sierot, o „Naszem Domu” i przesyłanie swoich wspomnień ze współpracy z Doktorem oraz o zgłaszanie projektów odnośnie uczczenia Jego pamięci.

Komitet Uczczenia Pamięci dr. Janusza Korczaka mieści się w lokalu RTPD ul. Słowackiego 5 - 13.

74.000 ha stepu otrzyma wodę

Do samej stolicy Gruzji, Tyflisu, przylega rozległy step Sangorski. Mimo urodzajnej gleby jest on pozbawiony roślinności z powodu braku wody.

Niedawno przystąpiono do budowy kanału, zraszającego step. W górnym biegu rzeki Jora powstanie ogromny zbiornik wody. Rzekę przegrodzi 1/2 km tamą, wysokości 65 m. Woda będzie gromadzona na wiosnę i latem, a spuszczana zimą. Drugi zbiornik powstanie 15 km dalej.

Step zostanie przecięty głównym kanałem i siecią drobnych kanałów zraszających. Po zakończeniu budowy woda zrosi 74.000 km² ziemi.

Million pracowników zatrudnia sektor prywatny

W obecnej chwili stan zatrudnienia w prywatnym przemyśle, rzemiośle, handlu i wolnych zawodach wynosi łącznie ponad 1 milion pracowników. Przewidywany rozwój tych gałęzi pociąga za sobą w 1949 r. wzrost zatrudnienia do poziomu o 85 proc. wyższego.

Przewidywane zatrudnienie w sektorze prywatnym na przestrzeni okresu 1946 - 1949 r. ukształtuje się następująco:

Rolnictwo: 1946 r. — 6.905.000, 1949 r. — 6.665.000; przemysł: 1946 r. — 150.000, 1949 r. — 300.000; rzemiosło: 1946 r. — 493.000, 1949 r. — 1.100.000; handel i wolne zawody: 1946 r. — 398.000, 1949 r. — 530.000. Ogółem 1946 r. — 7.946.000, 1949 r. — 8.595.000.

Kanał Sangorski dostarcze nie tylko wody, lecz i energii elektrycznej, a przy kanale zbuduje się cztery elektrownie wodne o łącznej mocy 36.000 KW.

REKORD DŁUGOŚCI LOTU

Samolot handlowy amerykańskich linii lotniczych ustanowił rekord, przelatując bez lądowania z Nowego Jorku do Londynu w ciągu 12 godzin i 5 minut. Prędkość samolotu wynosiła 520 km na godzinę.

SCHMELLING

BYŁ PRZYJACIELEM FUNKA

W willi znanego boksera niemieckiego Maxa Schmellinga wkradł dokumenty, dowodzące ścisłych kontaktów Schmellinga z partią narodowo-socjalistyczną.

Według tych dokumentów, Schmelling utrzymywał przyjazne stosunki z b. ministrem gospodarki Rzeszy Funkiem i z wielu innymi przywódcami hitlerowskimi.

ZAKŁAD INTROLIGATORSKI

J. Rymkiewicz

OLSZTYN, Sw. Barbary 5,

(naprzeciw kościoła Sw. Jakuba)

wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres introligatorstwa

POMÓŻ INNYM

PAMIĘTAJ

O POMOCY ZIMOWEJ

konaniu, że w. f. i sport mają w Polsce wszelkie perspektywy obzrymego rozwoju. Nasza nowa organizacja państwowa woju wszerz i wzwyz.

i społeczna gwarantuje bowiem podniesienie ogólnej zamożności społecznej, a co za tym idzie zwiększenie konsumpcji tak gospodarczej jak i kulturalnej. Jednym zaś z przejawów powiększenia możliwości konsumpcyjnych społeczeństwa w dziedzinie kultury jest rozwój w. f. i sportu.

OGŁOSZENIA

DROBNE

KUPIMY natychmiast samochód osobowy lub motocykl z przyczepką. Zgłoszenia do Wojewódzkiego Wydziału Apropozycji i Handlu w Olsztynie ul. Pieniężnego pokój nr 7. 2589-3

PODRÓŻUJĄCEGO branży drogerijno — aptecznej na województwa: olsztyńskie, białostockie, poszukuje znana firma poznańska. Oferty „PAR”, Poznań, Ratajczaka 7 pod 11,551. 2579-3

SPOŁECZNO - Obywatelska Liga Kobiet poszukuje wykwalifikowanej urzędniczki ze znajomością maszyny oraz instruktorki. Oferty składać: Sekretariat S.O.L.K. Warmińska 26. 2575-1

POSZUKUJĘ syna Fugalewicza Stanisława, ur. 1924 r. Za wskazanie adresu 1000 zł nagrody. Fugalewicz — Miechów, woj. krakowski. 2587

PRZEJEZDNY szuka 4-6 razy w miesiącu umebłowanego pokoju za wysokim wynagrodzeniem. Oferty kierować do administracji „Wiadomości Mazurskie” pod „Handlowiec”. 2582

POKOJ z używ. łazienki w śródmieściu, ew. opalem i umebłowaniem poszukiwany. Oferty „Wiad. Mazurskie” pod „Zet”. 2555-1

UCZCIWA, wykwalifikowana, zdrowa, po mocnica domowa potrzebna natychmiast. Al. Wojska Polskiego 20, kierownik browaru. 2586-2

ZAGUBIONO w Olsztynie w dniu 19 listopada zegarek firmy „Tiscot” na trasie Stalina do ul. Mrongowiusza. Łaskawy znalazca proszony jest o zwrot za wynagrodzeniem, Olsztyn, Monopol Zapalczany — Paczkowska. 2580

UNIEWAŻNIAM zagubiony dowód osobisty, wydany w Mławie oraz kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Mława, na nazwisko Sadowski Mieczysław, ur. 1925 r. w Paczkowie pow. Sierpe. 2570-1

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Katowice, na nazwisko Świdorski Stanisław, syn Jana, ur. 6.11.1913 r. w Czarnym Dunajcu, pow. Nowy Targ. 2577-1

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę ewakuacyjną, wydaną w Wilnie oraz odcinek zameldowania, wydany przez Zarząd Miejski Olsztyn, na nazwisko Szaguniewicz Bronisław, ur. 1911 r. 2581

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Lidzbark, dowód osobisty, wydany gm. Kuczbork, pow. Mława, na nazwisko Woźniowski Krzysztof, ur. 19.9.1925 r. 2583-2

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Ciechanów na nazwisko Korbuszewski Jan, ur. 12.2.1925 r. wieś Dzbance pow. Pułtusk. 2584-2

UNIEWAŻNIAM zagubione tymczasowe zaświadczenie obywatelstwa polskiego, wydane przez Starostwo Powiatowe Olsztyn, na nazwisko Falkowska Lucyna, za mieszkała w Gietkowie pow. Olsztyn. 2585

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę ewakuacyjną, wydaną w Podbrodziu, pow. Święciany, na nazwisko Karzewicz Teodor, ur. 10.VIII.1888 r., zam. w Kolonii Braniewo, gm. Pasarja, pow. Braniewo. 2588

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. 22 Lipca 16. Telefon Nr 81-90. Dział Kolportażu: ul. Wyzwolenia 3a.

Godziny przyjęć: Redakcja: 11-13, Administracja: 8-15 (w sobotę: 8-13), dział kolportażu: 8-18 (niedziele i poniedziałki: 8-15).

Konto Nr. 40 w Oddz. Banku Gosp. Spółdz. w Olsztynie, ul. Stalina 33.

Redaktor Naczelny: **Wł. Mroczkowski**

(niedziele i poniedziałki: 8-15).

Najbliższych rękopisów Redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia reklamowe w tekście (oprócz str. 1-ej) za 1 mm wysokości 1 szpalty (szerokość 63 mm) po 30 zł. — Ogłoszenia reklamowe poza tekstem (w miejscu przeznaczonym na ogłoszenia) za 1 mm 1 szpalty po 20 zł. — Ogłoszenia urzędowe, przetargi i nekrologi (poza tekstem) za 1 mm 1 szpalty po 15 zł. — Ogłoszenia drobne po 10 zł za wyraz (najmniej 100 zł). Poszukiwania rodzin i pracy — po 5 zł za wyraz (najmniej 50 zł). Tłustym drukiem — 100 proc. drożej. — Ogłoszenia w numerach świątecznych o 50 proc. drożej. — Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA — 70 zł, kwartalna — 200 zł, roczna — 800 zł. Prenumeratory otrzymują pismo pocztą, lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w poniedziałki i dni poświęcone pismo na razie nie wychodzi.

Wydawca: Woj. Urząd In. i Prom. w Olsztynie.

ZO3299

Druk: Drukarnia Państwowa, Olsztyn

Odpow. za pismo Kolegium.